

quantum ad apostolicam fit per subdiaconos. Sed perfectio communis utpote quæ est poenitentiae, baptismi, & hujusmodi, fit per sacerdotem; excellens vero per Episcopum, ut consecratio sacerdotum, & virginum; sed excellentissima per summum Pontificem, in quo est plenitudo auctoritatis. Sed hoc nihil est: tum quia ordines caelestis hierarchiae non distinguuntur per praedictas actiones hierarchicas, cum quilibet cuilibet ordinum conveniat: tum quia secundum Dionysium, de eccles. Hierar. c. v. part. 3. solis Episcopis convenit perficere, illuminare autem sacerdotibus, purgare autem ministris omnibus.

Et ideo alii appropriant ordines septem donis, ut sacerdotio respondeat donum sapientiae, quæ nos pane vitæ, & intellectus cibatur, sicut sacerdos nos pane caelesti reficit; sed timor ostiario, quia nos separat à malis; & sic intermedii ordines respondent mediis donis. Sed hoc iterum nihil est: quia in quolibet ordine septiformis gratia datur.

Et ideo aliter dicendum est, quod ordinis sacramentum ad sacramentum eucharistiae ordinatur, quod est sacramentum sacramentorum, ut dicit Dionysius (ubi supra cap. 1v.) Sicut enim templum, & altare, & vasa, & vestes, ita & ministeria quæ ad eucharistiam ordinantur, consecratione indigent; & hæc consecratio est ordinis sacramentum: & ideo distinctio ordinum est accipienda secundum relationem ad eucharistiam: quia potestas ordinis aut est ad consecrationem eucharistiae ipsius, aut ad aliquod ministerium ordinandum ad hoc. Si primo modo, sic est ordo sacerdotum: & ideo cum ordinantur, accipiunt calicem cum vino, & patenam cum pane, potestatem accipiendi consecrandi corpus, & sanguinem Christi. Cooperatio autem ministrorum est vel in ordine ad ipsum sacramentum, vel in ordine ad suscipientes. Si primo, sic tripliciter. Primo enim est ministerium quo minister cooperatur sacerdoti in ipso sacramento quantum ad dispensationem, licet non quantum ad consecrationem, quam solus sacerdos facit; & hoc pertinet ad diaconum: unde in littera dicitur, quod ad diaconum pertinet ministrare sacerdotibus in omnibus quæ aguntur in sacramentis Christi: unde ipse sanguinem dispensat. Secundo est ministerium ordinatum ad materiam sacramenti ordinandam in saceris vasis ipsius sacramenti: & hoc pertinet ad subdiaconum: unde in littera dicitur, quod vasa corporis, & sanguinis Domini portant, & oblationes in altari ponunt: & ideo accipiunt calicem de manu Episcopi, sed vacuum, cum ordinantur. Tertio est ministerium ordinatum ad presentandum materiam sacramenti; & hoc competit acolytho: ipse enim, ut in littera dicitur, urceolum cum vino, & aqua præparat: unde accipiunt urceolum vacuum. Sed ministerium ad præparationem recipientium ordinatum non potest esse nisi super immundos: quia qui mundi sunt, jam sunt ad sacramenta recipienda idonei. Triplex autem est genus immundorum, ut Dionysius dicit, de eccl. Hier. c. 111. part. 1. 2. & 3. Quidam enim sunt omnino infideles, credere non volentes; & hi totaliter etiam à visione divinarum, & à cœtu fidelium arctendi sunt; & hoc pertinet ad ostiarios. Quidam vero sunt volentes credere, sed nondum sunt instructi, scilicet catechumeni; & ad horum instructionem ordinatur ordo lectorum; & ideo prima rudimenta ad doctrinam fidei, scilicet verus testamentum, eis legendum committitur. Quidam vero sunt fideles, & instructi, sed impedimentum habentes ex dæmonis potestate, scilicet energumeni; & ad hoc habet ministerium ordo exorcistarum. Et sic patet ratio, & numerus, & gradus ordinum.

Ad primum ergo dicendum, quod Dionysius loquitur de ordinibus non secundum quod sunt sacramenta, sed secundum quod ad hierarchicas actiones ordinantur: & ideo secundum actiones illas tres ordines distinguit: quorum primus habet omnes tres, scilicet Episcopus; secundus habet duas, scilicet sacerdos; sed tertius habet unam (scilicet purgare) scilicet diaconus, qui minister dicitur: & sub hoc omnes inferiores ordines comprehenduntur. Sed ordine habent quod sint sacramenta ex relatione ad maximum sacramentorum: & ideo secundum hoc numerus ordinum accipi debet.

Ad secundum dicendum, quod in primitiva Ecclesia propter paucitatem ministrorum omnia inferiora ministeria diaconis committebantur, ut patet per Dionysium 111. cap. eccles. ubi dicit: *Ministrorum alii stant ad portas templi clausas; alii aliud quid proprii ordinis operantur; alii cum sacerdotibus proponunt super altare sacrum panem, & benedictionis calicem.* Nihilominus erant omnes prædictæ potestates sed implicite in una diaconi potestate. Sed postea amplius est cultus divinus, & Ecclesia quod implicite habebat in uno ordine, explicite tradidit in diversis; & secundum hoc dicit Magister in littera, quod Ecclesia alios ordines sibi instituit.

Ad tertium dicendum, quod ordines ordinantur principaliter ad sacramentum eucharistiae, ad alia autem per consequens, quia etiam alia sacramenta ab eo quod in hoc sacramento continentur, derivantur: unde non oportet quod distinguantur ordines secundum sacramenta.

Ad quartum dicendum, quod Angeli differunt specie, & propter hoc in eis potest esse diversus modus accipiendi divina; & ideo etiam diversæ hierarchiæ in eis distinguuntur: sed in hominibus est tantum una hierarchia propter unum modum accipiendi divina qui consequitur humanam speciem, scilicet per similitudinem rerum sensibilium: & ideo distinctio ordinum in Angelis non potest esse per comparisonem ad aliquod sacramentum, sicut est apud nos; sed solum per comparisonem ad hierarchicas actiones quas in inferiores exercet quilibet ordo in eis: & secundum hoc nostri ordines eis respondent, quia in nostra hierarchia sunt tres ordines, secundum hierarchicas actiones distincti, sicut in qualibet hierarchia una Angelorum.

Ad quintum dicendum, quod psalmistatus non est ordo, sed officium ordini annexum. Quia enim psalmi cum cantu pronuntiantur, ideo dicitur psalmista, & cantor. Cantor autem non est nomen ordinis specialis: tum quia cantare pertinet ad totum chorum; tum quia non habet aliquam specialem relationem ad eucharistiae sacramentum; tum quia officium quoddam est quod inter ordinis largo modo acceptos computatur quandoque.

SOLUTIO III.

Ad tertiam quæstionem dicendum, quod ordo dicitur sacer dupliciter. Uno modo secundum se; & sic quilibet ordo est sacer, cum sit sacramentum quoddam: alio modo ratione materiam circa quam habet aliquem actum; & sic ordo sacer dicitur qui habet aliquem actum circa rem aliquam consecratam; & sic sunt tantum tres ordines sacri, scilicet sacerdos, & diaconus, qui habet actum circa corpus Christi, & sanguinem consecratum, & subdiaconus, qui habet actum circa vasa consecrata: & ideo etiam eis continentia indicitur, ut Sancti, & mundi sint qui sancta tractant.

Et per hoc patet solutio ad objecta.

AR-

ARTICULUS II.

Utrum actus ordinum convenienter in littera assignentur.

Ad secundum sic proceditur. Videtur quod actus ordinum inconvenienter in littera assignentur. Quia per ablutionem aliquis preparatur ad corpus Christi sumendum. Sed preparatio sumentium sacramentum pertinet ad inferiores ordines. Ergo inconvenienter ablutio à peccatis ponitur inter actus sacerdotis.

2. Præterea. Homo per baptismum est Deo figuratus, characterem configurantem suscipiens. Sed offerre oblationes sunt actus immediati ad Deum ordinati. Ergo quilibet baptizatus potest hoc actus facere, & non soli sacerdoti.

3. Præterea. Diversorum ordinum diversi sunt actus. Sed oblationes in altari ponere, & epistolam legere ad subdiaconum pertinet; crucem etiam ferunt subdiaconi coram Papa. Ergo hi non debent poni actus diaconi.

4. Præterea. Eadem veritas continetur in novo, & veteri testamento. Sed legere vetus testamentum est lectorum. Ergo & eadem ratione legere novum, diaconorum.

5. Præterea. Apostoli nihil aliud prædicaverunt quam Evangelium Christi, ut patet Rom. 1. Sed doctrina Apostolorum committitur subdiaconis annuntianda. Ergo & doctrina Evangelii.

6. Præterea. Quod est superioris ordinis secundum Dionysium de caelest. hierar. cap. v. part. 111. non debet inferiori convenire. Sed ministrare cum urceolo est actus subdiaconorum. Ergo non debet acolythis attribui.

7. Præterea. Actus spirituales debent corporalibus præminere. Sed acolythus non habet nisi actum corporalem. Ergo exorcista non habet actum spirituales pellendi dæmones, cum sit inferior.

8. Præterea. Quæ magis conveniunt, juxta se ponenda sunt. Sed legere vetus testamentum maxime debet convenire cum lectione novi testamenti, quæ competit superioribus ministris. Ergo legere vetus testamentum non debet poni actus lectoris, sed magis acolythi; & præcipue cum lumen corporale quod acolythi deferunt, significet lumen spirituale doctrinæ.

9. Præterea. In quolibet actu ordinis spiritualis debet esse aliqua vis spiritualis, quam habeant ordinati præ aliis. Sed in apertione, & clausione ostiorum non habent aliam potestatem spirituales ostiarii quam alii homines. Ergo hoc non debet poni actus ipsorum.

SOLUTIO.

Respondeo dicendum, quod cum consecratio quæ fit in ordinis sacramento, ordinatur ad sacramentum Eucharistiae, ut dictum est, ille est principalis actus uniuscujusque ordinis secundum quem magis proxime ordinatur ad eucharistiae sacramentum; & secundum hoc etiam unus ordo est eminentior alio secundum quod unus actus magis de proximo ad prædictum sacramentum ordinatur. Sed quia ad sacramentum eucharistiae quasi dignissimum multa ordinantur, ideo non est inconveniens ut præter principale actum, etiam multos actus unus ordo haberet, & tanto plures, quanto est eminentior: quia virtus quanto est superior, tanto ad plura se extendit.

In IV. Sent. Tom. V.

Ad primum ergo dicendum, quod duplex est præparatio suscipientium sacramentum. Quædam est remota, & hæc per ministros perficitur, quædam proxima, quæ statim efficiuntur idonei ad sacramentorum susceptionem, & hoc pertinet ad sacerdotes: quia etiam in naturalibus ab eodem agente fit materia in ultima dispositione ad formam, & recipit formam. Et quia in proxima dispositione ad eucharistiam fit aliquis per hoc quod à peccatis purgatur, ideo omnium sacramentorum quæ sunt instituta principaliter ad purgationem peccatorum, est minister proprius sacerdos, scilicet baptismi, poenitentiae, & extremæ unctionis.

Ad secundum dicendum, quod actus aliqui immediate ad Deum ordinantur dupliciter. Uno modo ex parte animi personæ tantum, sicut facere singulares orationes, & vovere, & hujusmodi; & talis actus competit cuilibet baptizato. Alio modo ex parte totius Ecclesiæ; & sic solus sacerdos habet actus immediate ad Deum ordinatos, quia ipse solus potest gerere actus totius Ecclesiæ qui consecrat eucharistiam, quæ est sacramentum universalis Ecclesiæ.

Ad tertium dicendum, quod oblationes à populo oblatae per sacerdotem offeruntur: & ideo duplex ministerium circa oblationes est necessarium: unum ex parte populi, & hoc est subdiaconi, qui accipit oblationes à populo, & in altari ponit, vel offert diacono; aliud ex parte sacerdotis, & hoc est diaconi, qui oblationes ministrat ipsi sacerdoti; & in hoc est actus principalis utriusque ordinis, & propter hoc ordo diaconi est superior. Legere autem epistolam non est actus diaconi, nisi secundum quod actus inferiorum ordinum superioribus attribuuntur: similiter etiam crucem ferre: & hoc secundum consuetudinem aliquarum Ecclesiarum, quia in actibus secundariis non est inconveniens diversas consuetudines esse.

Ad quartum dicendum, quod doctrina est remota præparatio ad suscipiendum sacramentum: & ideo pronuntiatio doctrinæ ministris committitur: sed doctrina veteris testamenti est adhuc magis remota quam doctrina novi, quia non instruit de hoc sacramento nisi in figuris; & ideo novum testamentum superioribus ministris pronuntiandum committitur, veteris autem inferioribus. Doctrina etiam novi testamenti perfectior est quam Dominus per seipsum tradidit, quam ipsius manifestatio per Apostolos: & ideo Evangelium diacono, epistola subdiacono committuntur.

Et secundum hoc patet solutio ad quintum.

Ad sextum dicendum, quod acolythi habent actum super urceolum tantum, non super ea quæ in urceolo continentur: sed subdiaconus habet actum super contentis in urceolo, quia aqua utitur, & vino ad ponendum in calice, & aquam iterum manibus sacerdotis præbet, & diaconi; sicut & subdiaconus habet actum solum super calicem, non super contenta; sed sacerdos super contenta: & ideo sicut subdiaconus in sui ordinatione accipit calicem vacuum, sacerdos plenum, ita acolythus urceolum vacuum, sed subdiaconus plenum. Et sic est quedam connexio in ordinibus.

Ad septimum dicendum, quod corporales actus acolythi magis de proximo ordinantur ad actum sacerdotum ordinum quam actus exorcistarum, quamvis sit aliquo modo spiritualis: quia habent acolythi ministerium super vasa in quibus materia sacramenti continetur quantum ad vinum, quod vase conti-

D 2

nen-

nente indiget propter sui humilitatem: & ideo inter minores ordines ordo acolythorum est superior.

Ad octavum dicendum, quod actus acolythorum se habet propinquius ad principales actus superiorum ministrorum quam actus aliorum minorum ordinum, ut per se patet: & similiter etiam quantum ad actus secundarios, quibus populum per doctrinam disponunt: quia acolythus doctrinam novi testamenti visibiliter figurat, lumen portans, sed lector recitando figuras alias; & ideo acolythus est superior. Similiter etiam exorcista: quia sicut se habet actus lectorum ad actum secundarium diaconi, & subdiaconi, ita se habet actus exorcistae ad secundarium actum sacerdotis, scilicet ligare, & solvere, per quem totaliter homo a servitute diaboli liberatur. Et in hoc patet ordinatissimus ordinis progressus: quia sacerdoti quantum ad actum eius principalem, scilicet consecrare corpus Christi, cooperantur tantum tres superiores ordines; sed quantum ad actum eius secundarium, qui est absolvere, & ligare, cooperantur superiores, & inferiores.

Ad nonum dicendum, quod quidam dicunt quod in susceptione ordinis, ostiario datur quaedam vis divina, ut arcere possit alios ab introitu templi, sicut & in Christo fuit quando ejecit vendentes de templo. Sed hoc magis pertinet ad gratiam gratis datam, quam ad gratiam sacramenti. Et ideo dicendum, quod suscipit potestatem ut ex officio hoc agere possit; quamvis etiam & hoc ab aliis fieri possit, sed non ex officio: & ita est in omnibus actibus minorum ordinum, qui possunt per alios licite fieri, quamvis illi non habeant ad hoc officium, sicut etiam in domo non consecrata potest dici Missa, quamvis consecratio Ecclesiae ad hoc ordinetur ut in ea Missa dicatur.

ARTICULUS III.

Utrum sacerdotii character imprimatur in ipsa calicis porrectione.

1. **A**D tertium sic proceditur. Videtur quod sacerdotii character non imprimatur in ipsa calicis porrectione. Quia consecratio sacerdotis fit quadam unctione, sicut & confirmatio. Sed in confirmatione in ipsa unctione imprimatur character. Ergo & in sacerdotio, & non in calicis porrectione.

2. Præterea. Dominus dedit discipulis sacerdotalem potestatem quando dixit: *Accipite Spiritum Sanctum: quorum remisistis peccata, remittuntur eis*: Joan. xx. 22. Sed Spiritus datur per manus impositionem. Ergo in ipsa manus impositione imprimatur character ordinis.

3. Præterea. Sicut consecratur minister, ita & vestes ministrorum. Sed vestes sola benedictio consecrat. Ergo in ipsa benedictione Episcopi consecratio sacerdotis perficitur.

4. Præterea. Sicut sacerdoti datur calix, ita & vestis sacerdotalis. Si ergo in datione calicis imprimatur character, eadem ratione, & in datione casule; & sic haberet duos characteres, quod falsum est.

5. Præterea. Ordo diaconi conformior est ordini sacerdotis quam subdiaconi ordo. Sed si character imprimeretur sacerdoti in ipsa calicis porrectione, subdiaconus esset conformior sacerdoti quam diaconus: quia subdiaconus characterem recipit in ipsa calicis porrectione, non autem diaconus. Ergo character sacerdotalis non imprimatur in ipsa calicis porrectione.

(1) Vulgata, & comedite.

6. Præterea. Acolythorum ordo magis appropinquat ad actum sacerdotis per hoc quod habet actum super urceolum, quam per hoc quod habet actum super candelabrum. Sed magis imprimatur character in acolythatu quando accipiunt candelabrum, quam quando accipiunt urceolum, quia nomen acolythi cerei portationem significat. Ergo nec in sacerdotio imprimatur character quando calicem accipit.

Sed contra. Principalis actus sacerdotis est consecrare corpus Christi. Sed ad hoc datur sibi potestas in acceptione calicis. Ergo tunc imprimatur character.

SOLUTIO.
Respondeo dicendum, quod, sicut dictum est, ejusdem est forma aliquam inducere, & materiam de proximo preparare ad formam. Unde Episcopus in collatione ordinum duo facit: preparat enim ordinandos ad ordinis susceptionem, & ordinis potestatem tradit. Preparat quidem & instruendo eos de proprio officio, & aliquid circa eos operando, ut idonei sint potestatem accipiendi: quæ quidem preparatio in tribus consistit, scilicet benedictione, manus impositione, & unctione. Per benedictionem divinis obsequiis mancipatur, & ideo benedictio omnibus datur. Sed per manus impositionem datur plenitudo gratiæ, per quam ad magna officia sint idonei; & ita solis diaconibus, & sacerdotibus fit manus impositio: quia eis competit dispensatio sacramentorum, quamvis uni ut principali, & alteri sicut ministro. Sed unctione ad aliquod sacramentum tractandum consecrantur; & ideo unctio solis sacerdotibus fit, qui propriis manibus corpus Christi tangunt, sicut etiam calix inungitur qui continet sanguinem, & patena quæ continet corpus. Sed potestatis collatio fit per hoc quod datur eis aliquid quod ad proprium actum pertinet: & quia principalis actus sacerdotis est consecrare corpus, & sanguinem Christi, & ideo in ipsa datione calicis sub forma verborum determinata character sacerdotalis imprimatur.

Ad primum ergo dicendum, quod in confirmatione non datur officium operandi super aliquam materiam exteriorem, & ideo ibi character non imprimatur in aliqua exhibitione alicujus rei, sed in sola manus impositione, & unctione; sed in ordine sacerdotali aliter est: & ideo non est simile.

Ad secundum dicendum, quod Dominus discipulis dedit sacerdotalem potestatem quantum ad principalem actum ante passionem in cena, quando dixit (Matth. xxvi. 26.) *Accipite, (1) & manducate*: unde subjunxit (Lucæ xxii. 19.) *Hoc facite in meam commemorationem*. Sed post resurrectionem dedit eis sacerdotalem potestatem quantum ad actum secundarium, qui est ligare, & absolvere.

Ad tertium dicendum, quod in vestibus non requiritur alia consecratio, nisi quod divino cultui mancipentur, & ideo sufficit eis pro consecratione benedictio; sed aliter est de ordinatis, ut ex dictis patet.

Ad quartum dicendum, quod vestis sacerdotalis non significat potestatem sacerdoti datam, sed idoneitatem quæ in eo requiritur ad actum potestatis exequendum: & ideo nec sacerdoti, nec alicui alii imprimatur character in alienius vestis datione.

Ad quintum dicendum, quod potestas diaconi est media inter potestatem subdiaconi, & sacerdotis. Sacerdos enim directe habet potestatem super corpus Christi

Christi, subdiaconus autem super vasa tantum, sed diaconus super corpus in vase contentum; unde ejus non est tangere corpus Christi, sed portare corpus Christi in patena, & dispensare sanguinem cum calice: & ideo ejus potestas ad actum principalem non potuit exprimi nec per dationem vasis tantum, nec per dationem materiæ; sed exprimitur potestas ejus ad actum secundarium in hoc quod datur sibi liber Evangeliorum, & ideo hac potestate intelligitur alia: & ideo in ipsa libri datione imprimatur character.

Ad sextum dicendum, quod principalior actus acolythi est quo ministrat in urceolo quam quo ministrat in candelabro, quamvis denominetur ab actu secundario propter hoc quod est magis notus, & magis proprius ei; & ideo in datione urceoli imprimatur character virtute verborum ab Episcopo pronuntiatorum.

QUÆSTIO III.

DEinde queritur de quibusdam quæ sunt ordinibus annexa: & circa hoc queruntur tria. Primo. De corona. Secundo. De episcopatu. Tertio. De vestibus sacris.

ARTICULUS I.

Utrum ordinati debeant coronam tonsuram habere.

1. **A**D primum sic proceditur. Videtur quod ordinati non debeant coronam tonsuram habere. Quia dominus captivitate comminatur, & dispersionem his qui sic attendunt, ut patet Deuter. xxxii. 42. *De captivitate inimicorum capitis: & Hierem. xlii. 32. Dispergam in omnem ventum eos qui in comam attonsi sunt*. Sed ministri Christi non debentur captivitas, sed libertas. Ergo coronam, tonsuram, & rasuram eis non competit.

2. Præterea. Veritas debet respondere figuræ. Sed figura coronæ præcessit in veteri lege in tonsura Nazæarum, sicut in litera dicitur. Cum ergo Nazæarum non essent ordinati ad ministerium divinum, videtur quod ministris Ecclesie non debeat tonsura, vel rasura coronæ: & hoc etiam videtur per hoc quod conversi, qui non sunt ministri Ecclesie, tondentur in religionibus.

3. Præterea. Per capillos superflua signantur, quia capilli ex superfluis generantur. Sed ministri altaris omnes superfluitates a se debent abjicere. Ergo totaliter debent caput tondere, & non in modum coronæ.

Sed contra. Quia secundum Gregorium servire Deo, regnare est. Sed corona est signum regni. Ergo illis qui ad divinum ministerium applicantur, corona competit.

Præterea. Capilli in velamentum dati sunt, ut patet I. Corinth. xi. Sed ministri altaris debent habere mentem (1) revelatam. Ergo competit eis rasura coronæ.

QUÆSTIUNCULA II.

1. **U**lterius. Videtur quod corona sit ordo. Quia in actibus Ecclesie spiritualia corporalibus respondent. Sed corona est quoddam corporale signum quod Ecclesia adhibet. Ergo videtur quod signum inferiorum respondeat ei; & ita etiam in coronatione imprimetur character, & erit ordo.

(1) Al. velatam.

2. Præterea. Sicut ab Episcopo solum datur confirmatio, & alii ordines, ita & corona. Sed in confirmatione, & aliis ordinibus imprimatur character. Ergo & in corona; & sic idem quod prius.

3. Præterea. Ordo importat quendam dignitatis gradum. Sed clericus hoc ipso quod clericus est, in gradu supra populum constituitur. Ergo corona per quam efficitur clericus, est aliquis ordo.

Sed contra. Nullus ordo datur nisi in Missæ celebratione. Sed corona datur etiam absque officio Missæ. Ergo non est ordo.

Præterea. In collatione cujuslibet ordinis fit mentio de aliqua potestate data; non autem in collatione coronæ. Ergo non est ordo.

QUÆSTIUNCULA III.

1. **U**lterius. Videtur quod per acceptionem coronæ aliquis renuntiet temporalibus bonis. Ipsi enim dicunt, cum coronantur: *Dominus pars hereditatis meæ*. Sed, sicut dicit Hieronymus (epist. ad Nepotianum) Dominus cum istis temporalibus partibus fieri dedignatur. Ergo abrenuntiat temporalibus.

2. Præterea. Justitia ministrorum novi testamenti debet abundare super ministros veteris, ut patet Matth. vi. Sed ministri veteris testamenti, scilicet levitæ, non acceperunt partem hereditatis cum fratribus suis. Ergo nec ministri novi testamenti habere debent.

3. Præterea. Hugo dicit (Lib. II. de sacramentis part. III. cap. II.) quod postquam aliquis factus est clericus, deinceps debet de stipendiis Ecclesie sustentari. Sed hoc non esset, si patrimonium suum retineret. Ergo videtur quod abrenuntiet in hoc quod clericus fit.

Sed contra est quod Hieremias fuit de ordine sacerdotali, ut patet Hierem. i. Sed ipse habuit possessionem ex hereditatis jure, ut patet Hierem. xxxix. Ergo clerici possunt habere patrimonialia bona.

Præterea. Si hoc non possent, non videretur tunc differentia inter clericos sæculares & religiosos.

SOLUTIO I.

Respondeo dicendum ad primam questionem, quod eis qui ad divina ministeria applicantur, competit tonsura, & rasura in modum coronæ, & ratione figuræ, quia corona est signum regni, & perfectionis, cum sit circularis. Illi autem qui divinis ministeriis applicantur, adipiscuntur regiam dignitatem, & perfecti in virtute esse debent. Competit etiam eis ratione subtractionis capillorum, & ex parte superiori per rasuram, ne mens eorum temporalibus occupationibus a contemplatione divinorum retardetur; & ex parte inferiori per tonsuram, ne eorum sensus temporalibus obvolvatur.

Ad primum ergo dicendum, quod Dominus comminatur illis qui hoc ad cultum demonum faciebant.

Ad secundum dicendum, quod ea quæ fiebant in veteri testamento, imperfecte representant ea quæ sunt in novo testamento: & ideo ea quæ pertinent ad ministros novi testamenti, non solum significantur per officia levitarum, sed per omnes illos qui aliquam perfectionem profitebantur. Nazæarum autem profitebantur perfectionem quamdam in depositione comæ, significantes temporalium contemptum; quamvis non in modum coronæ deponerent, sed omnino